

BEYKENT
ÜNİVERSİTESİ

Etkin Piyasa Hipotezi

Doğrultusunda Medyanın

Bilgilendirme Sorumluluğu

20 Aralık 2019

Doç.Dr.Evren Bolgün | Ekotürk TV Program Yapımcısı

Haftaiçi

21:00 PERSPEKTİF
22:00 SON SEANS

Medya, Bilgi, Biçimlendirme

Medya, kamuoyuna bilgi ve haber aktarmakla, onu “**Bilgilendirmek**” ve “**Haberdar etmekle**” yükümlüdür.

Türkçemiz'de “**Haber ve Bilgi**” dediğimiz ögeler, yabancı dilde tek bir sözcükle karşılanıyor: **Enformasyon**.

Bir de medyanın bir yan işlevi var: İstese de istemese de, haber ve bilgi aktarırken kamuoyunu “**Biçimlendiriyor**”.

Bu “**Biçimlendirme**” işlevinin de yabancı dildeki karşılığı “**forme etmek**”.

Medya, Bilgi, Biçimlendirme

Günümüz dünyasında “**Paylaşma herşeyden daha önemli değere dönüştüğü**” gerçekliğini hepimiz çok iyi biliyoruz. Paylaştıkça, biraz daha çoğaldığımızı, birbirimizi etkilediğimizi ve harekete geçtiğimizi düşünüyoruz. Günümüzde medya piyasası denildiğinde, ilk akla gelenin iletişim ve rekabet olduğunu, geleneksel medyanın kendini kitleler için ana içerik üreticisi olarak görmekten vazgeçmesi gerektiğini, bireye hizmet götürmenin yeni bir iş modeli gerektirdiğini unutmamak gerekiyor.

Günümüzde Medya artık bir **hizmet işidir**: İçerik her an, her yerde, herkesle beraberdır. Medya, içeriğin nasıl sunulması gerektiğini düşünmekten vazgeçmeli, insanların ihtiyaçlarına cevap vermeyi amaç edinmelidir.

Yeni Medya Sistemi

Yeni medya işletmeciliği kavramının şekillenmesini sağlayan ve medya dünyasında yaşanan dönüşümlerin ortaya çıkarttığı “**yeni trendler**” şu şekilde sıralanabilmektedir:

- Mobil medyanın yükselişi
- Sosyal medya ve kullanıcı kaynaklı içerik
- Aplikasyon devri
- Reklamcıların kullanıcılar için yeni yollar bulması
- Ücretsiz içerikten ödemeli içeriğe geçiş

Etkin Piyasalar Hipotezi

Sermaye piyasalarındaki yatırımcılar, risklerini mümkün olduğunca düşük tutarak yüksek getiri elde etmeyi hedeflemektedirler. Modern Portföy Teorisi, portföyünü iyi bir şekilde çeşitlendiren yatırımcının yaklaşık olarak Piyasa Portföyü kadar getiri elde edebileceğini göstermektedir.

Son yıllarda, araştırmacılar finansal piyasalarda sık sık “**anomalilerin**” olduğunu saptamışlardır.

ETKİN PİYASALAR HİPOTEZİ

Menkul kıymet fiyatlarının mevcut bilgiyi tam olarak yansıttığı finansal piyasalara “**etkin piyasalar**” denmektedir. (Fama,1970). Etkin piyasa hipotezine göre, menkul kıymet fiyatları yeni bilgileri **hızlı** ve **doğru** biçimde değerlendirmeye alır; başka bir deyişle, yatırımcılar **rasyonel** olarak piyasadaki menkul kıymetlerin doğru fiyatlanmasını sağlar. Böylece, hiçbir yatırımcı fiyatları tahmin edemez ve anormal getiri elde edemez.

Son yıllarda, etkin piyasa hipotezi alanında giderek büyüyen tartışmalı literatürler oluşmuştur; araştırmacılar finansal piyasalarda “**anomalilerin**” olduğunu saptamışlardır. Bu literatürlerde, hisse senedi getirilerinin tahmin edilebilir olduğunu ve deneysel çalışmalar neticesinde, hisse senedi getirilerinde sistematik geri dönüşümün var olduğuna dair bir takım kanıtlar gösterilmiştir. Bu tür bulgular, beklenmedik bilgilerin, hisse senedi fiyatlarına hızlı bir şekilde yansımadığını, dolayısıyla, “etkin piyasalar” kavramının “**sorgulanması**” gerekçesini ortaya çıkarmıştır.

ETKİN PİYASALAR HİPOTEZİ ELEŞTİRİSİ

Günlük fiyat değişmelerin ardından fiyatın ters yönde hareket etmesi (fiyat geri dönüşüm) ve fiyatın değiştiği yönde devam etmesi (fiyat sürekliliği), etkili piyasa hipotezine karşı gelen başlıca “**anomalilerdir**”. Fiyat geri dönüşüm (price reversal), ilk olarak, yatırımcıların yeni bilgilere aşırı reaksiyon gösterdiğini savunan DeBondt ve Thaler (1985) tarafından ileri sürülür.

Bu durum, piyasa sonradan kendini düzelttiğinde (aşırı tepki olarak da adlandırılır) fiyat ters yönde hareket etmiş olur. Aksine, Jegadeesh ve Titman (1993, 2001), yatırımcıların yeni bilgi sinyallerine karşı zayıf reaksiyon (underreaction) gösterdiğini ve önemli derecede fiyat sürekliliğine (price continuation) neden olduğunu savunur.

ETKİN PİYASALAR HİPOTEZİ ELEŞTİRİSİ

De Bondt ve Thaler (1985; 1987), önce anormal negatif getiri ("kaybedenler") ve anormal pozitif getiri ("kazananlar") sergileyen hisse senetlerinden hazırlanan iki portföy oluşturarak borsada aşırı tepkiyi test etmişlerdir. "Kaybedenlerin" daha sonra piyasada pozitif getiriler elde ettiklerini ve "kazananların" da piyasada negatif getiriler elde ettiğini gözlemlemiştir. Onların sonuçları, yatırımcıların gerçekten de finansal haberlere aşırı duyarlı olduğunu göstermiş ve bu tür davranışları "**aşırı tepki**" olarak nitelendirmiştir.

Sorular?

Bir yatırımcı geçmişteki fiyat hareketlerinden yararlanarak gelecekteki fiyatları tahmin edebilir mi?

Şirketin finansal tabloları ve halka açıklanan tüm bilgilerini inceleyerek menkul kıymet fiyatlarının gelecekteki değerlerini tahmin etmek mümkün müdür?

İçeriden bilgi almak ne kadar Kâr'lıdır?

Bir yatırımcı piyasayı yenebilir mi?

Normalin üzerinde bir getiri sağlayabilir mi?

1960'lı yıllarda ortaya koyulan Etkin Piyasalar Hipotezi ile tüm bu sorular ampirik olarak cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

İhraççı

Konu Seçiniz

Kaynak Seçiniz

Başlangıç Tarihi:

Kaynak Seçiniz

Başlangıç TaKaynak Seçiniz

Başlangıç Tarihi:

Tümü

Seçiniz

Seçiniz

Seçiniz

Seçiniz

✓ Ara

Excel'e Aktar

Haberler

13/12/2019 23:38 HALK YATIRIM MENKUL DEĞERLER A.Ş.

Halk Sigorta A.Ş. Paylarının Türkiye Varlık Fonuna D

13/12/2019 21:52 Türkiye Halk Bankası

Sigorta Şirketlerinin Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A

13/12/2019 21:41 Vakıf Faktöring A.Ş.

Hissedarımız Güneş Sigorta A.Ş. Hisselerinin Devri

13/12/2019 21:39 Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım A.Ş.

Protokol İmzalanması Hakkında. [Haberin Devamı](#)

Tümünü Seç

Hepsini Kaldır

Güncel Kaynaklar

Kamuyu Aydınlatma Platformu

Ekonomist Dergisi

Para Dergisi

Businessweek Dergisi

Capital Dergisi (Aylık)

Platin Dergisi (Aylık)

Fortune Dergisi (Aylık)

Forbes Dergisi (Aylık)

Bloomberght

Businessht

Dünya

Borsa Gündem

Bigpara

Sputniknews

Sabah Gazetesi

Tamam

Tümünü Seç

Hepsini Kaldır

Sputniknews

Sabah Gazetesi

Milliyet Gazetesi

Star Gazetesi

Hürriyet Gazetesi

Cumhuriyet Gazetesi

Akşam Gazetesi

Vatan Gazetesi

Habertürk Gazetesi

Türkiye Gazetesi

Yeni Şafak Gazetesi

Sigorta Haber

Anadolu Ajansı

T.C. Merkez Bankası

Türkiye İstatistik Kurumu

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Tamam

Tümünü Seç

Hepsini Kaldır

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı

T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı

Türkiye İhracatçıları Meclisi

Otomotiv Sanayii Derneği

Türkiye Bankalar Birliği

Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği

Türkiye Otomotiv Sanayi Derneği

Otomotiv Distribütörleri Derneği

Sermaye Piyasası Kurulu

Ambalaj Sanayicileri Derneği

T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

İstanbul Sanayi Odası

PAGEV

Basın Bülteni

Tamam

Haberler

14/12/2019 10:53

İstihdamda hedefi aştık. Bu yıl 1 milyon 350 bin kişinin istihdamına aracılık etme hedefi koyan İŞKUR, ocak-kasım döneminde özel sektörde 1 milyon 384 bin 685 kişiyi işe yerleştirdi. Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanı Selçuk, "Hedefimiz 2022'de işsizliği tek haneye düşürmek" dedi.

[Haberin Devamı >](#)**14/12/2019 10:46**

Albayrak'tan 'tek haneli' faiz müjdesi. Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, kamu bankalarının 2020'ye girmeden tek haneli faizleri başlatacağını açıkladı. Bakan Albayrak, "Kamu bankaları ile görüştük. Hesaplarını yapıyorlar. Kamu bankaları, kamu bilinci ile hareket ediyorsa o zaman bu iyileşmeleri hemen piyasaya yansıtması lazım. Bir gün bile geciktirmek yok" diye konuştu. [Haberin Devamı >](#)

14/12/2019 10:37

Risk iştahı artıyor. Borsa İstanbul'da BIST 100 endeksi, günü yüzde 0.33 değer kazancıyla 110.476,59 puandan tamamladı. [Haberin Devamı >](#)

13/12/2019 11:08

İŞKUR istihdamda hedefi aştı Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), bu sene 1 milyon 350 bin kişinin istihdamına aracılık etme hedefini yılın 11 ayında aştı.

[Haberin Devamı >](#)**13/12/2019 08:44**

AB, Rusya'ya ekonomik yaptırımları 6 ay daha uzattı Avrupa Birliği (AB), Ukrayna'yı istikrarsızlaştırdığı gerekçesiyle Rusya'ya uyguladığı ekonomik yaptırımların süresini 6 ay daha uzatma kararı aldı. [Haberin Devamı >](#)

13/12/2019 04:28

ABD'de perakende satışlar Kasım'da beklentinin altında kaldı ABD'de perakende satışlar Kasım'da % 0.2 arttı. [Haberin Devamı >](#)

LOGO YAZILIM

Haber Getiri

Haber.xlsx

1A 3A 6A YB 1Y T

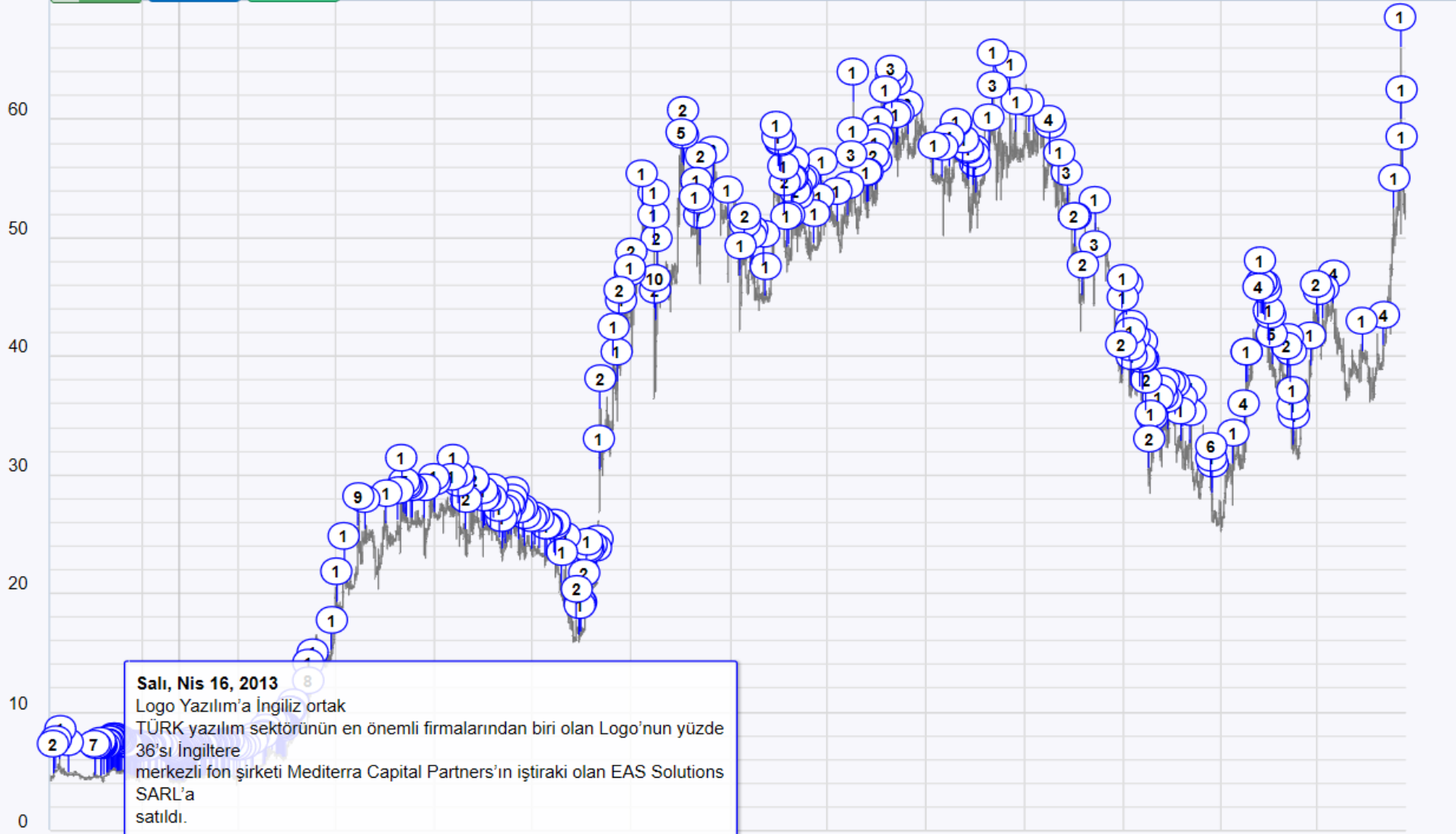
İndir

+ Ekle

Tema

Grafik

LOGO

+ Ekle

İndir

BOYNERGRUP

Beymen Perakende Ve Tekstil Yatırımları Anonim Şirketi**Rekabet Kurulu onayı hk.**

21.06.2019 18:43

Boyner Holding'in sahip olduğu Şirketimiz paylarının tamamının Mayhoola'ya satışına, buna ek olarak, %100 paylarına sahip olduğumuz bağlı ortaklıklarımız Boyner Büyük Mağazacılık A.Ş. ve Altınyıldız Tekstil ve Konfeksiyon A.Ş.'nin paylarının tamamının ve bazı ilişkili markaların mülkiyetinin, Boyner Holding'e devredilmesine ilişkin işlemler için 15 Mayıs 2019 tarihinde Rekabet Kurumu'na başvuruda bulunulduğu kamuya açıklanmıştır.

Bahsi geçen işlemlere ilişkin olarak, bugün (21 Haziran 2019) Rekabet Kurulu onayı alınmıştır.

Haberin orjinal hali ve eklerine aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz:

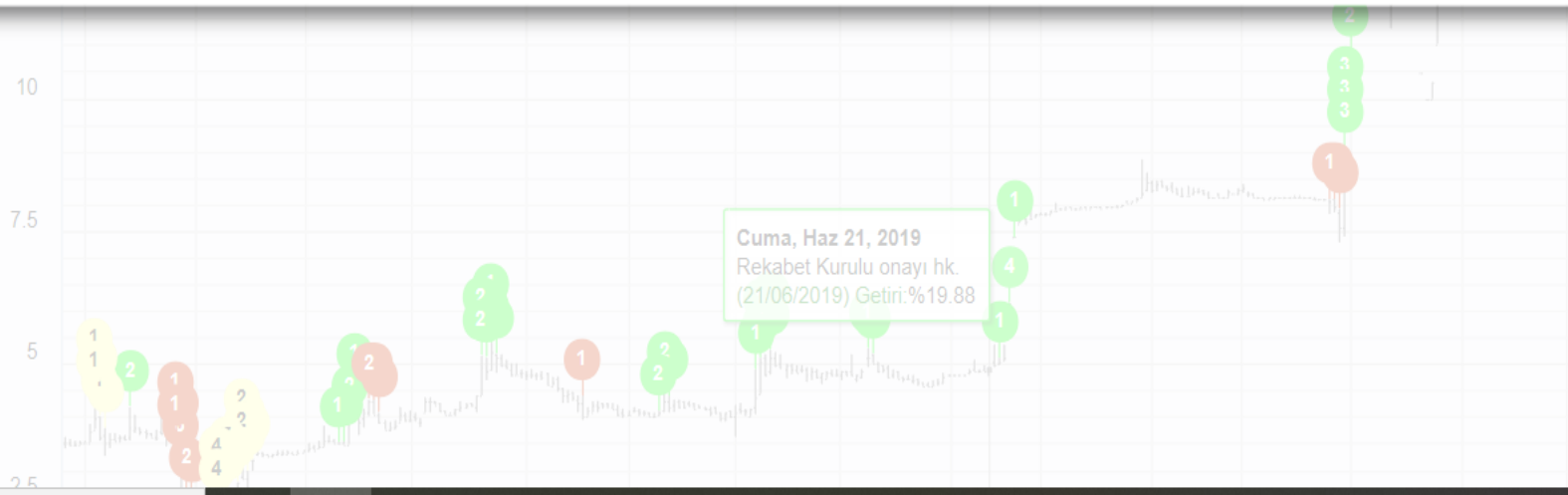
<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/769419>

Konular : Rekabet Kurumu

Kaynak : Kamuyu Aydınlatma Platformu

« 1 2 3 4 »

Tamam

Hisse/Endeks

İndikatör

Veri

ACSEL - Acıpayam Selüloz

Haber

S

T

Pay-BOYP - Getiri

BOYNER PERAKENDE

Haber Getiri

Haber.xlsx

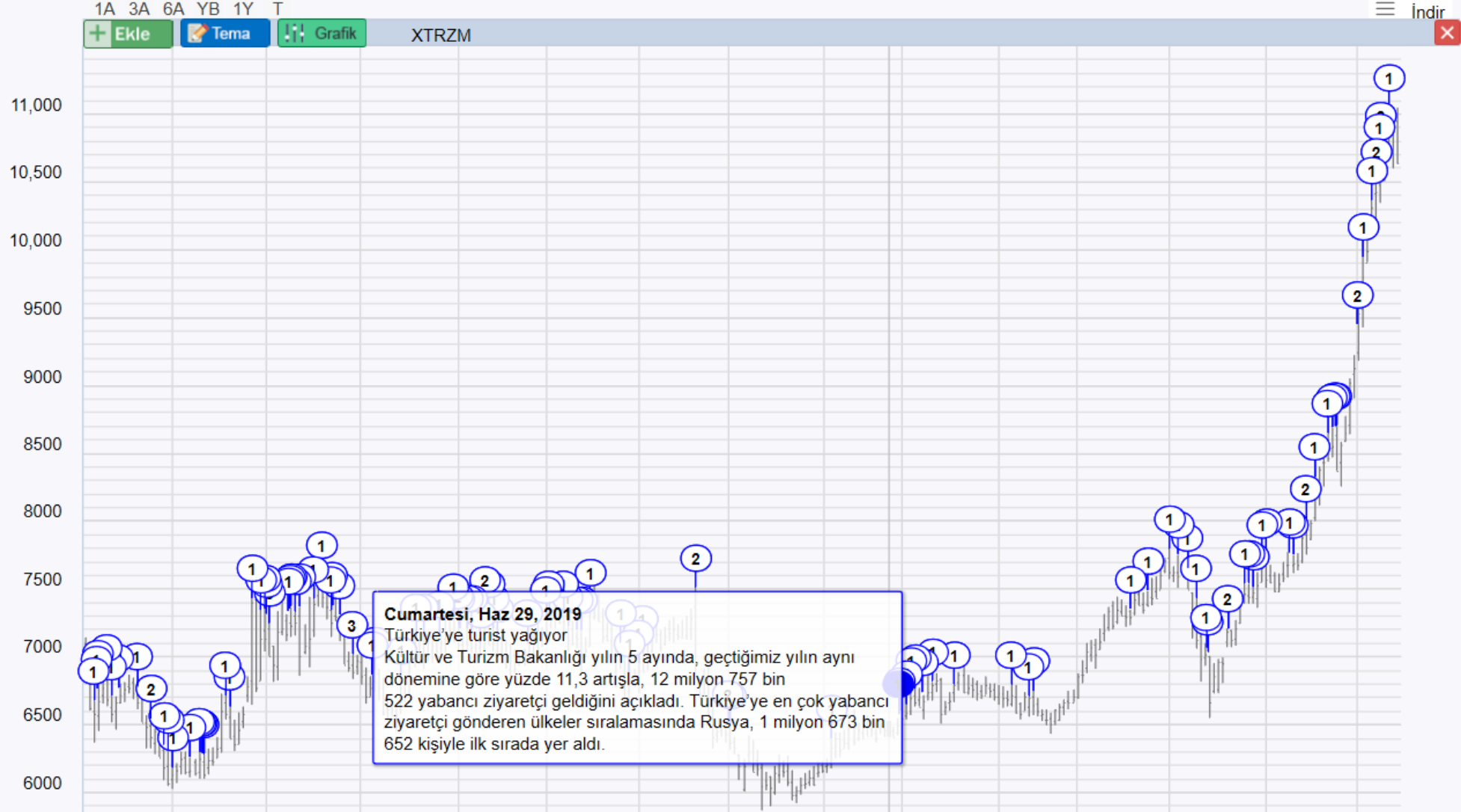
BIST TURİZM ENDEKSİ

Haber Getiri

Haber.xlsx

Mükemmel Piyasa

Piyasa etkinliği, piyasaya gelen bilgi sonucunda fiyatlar yeni bir bilgiye doğru hızlı biçimde adapte oluyorsa o piyasa etkindir.

Teoriye göre etkin bir piyasada bir yatırımcının anormal getiri elde etmesi mümkün değildir.

Piyananın etkin olabilmesi için;

- Yatırımcılar tüm bilgilere maliyetsiz ve eşit bir şekilde erişebilmelidir.
- İşlem maliyeti sıfır olmalıdır.

Yarı Güçlü Formda Piyasa Etkinliđi

Bir piyasanın yarı güçlü formda etkin olduğunu söyleyebilmek için; cari menkul kıymet fiyatları hem geçmiş dönem fiyatlarını yansıtmalı, hem de şirket ile ilgili kamuoyunun tamamı tarafından ulaşılabilen bilgileri kapsamalıdır.

- Hisse Senedi Temettü & Sermaye Artırımı Duyuruları
- Dönemsel Firma Kar İlanları
- Aracı Kurum Analist Hisse Önerileri

Güçlü Formda Piyasa Etkinliđi

Hem kamuoyu hem de özel kaynaklı bilgi girişi menkul kıymet fiyatları üzerinde etkilidir. şirket yöneticileri, piyasa çalışanları gibi özel bilgilere haiz kişiler bu bilgileri kullanarak aşırı getiri sağlayamamaktadır.

- İçeriden öğrenenlerin ticaretine yönelik testler
- Yatırım fonları ve büyük kurumsal portföylerin yönetici alım/satım kararlarına yönelik testler

Uzman görüşlerinin ve piyasa söylentilerinin tavsiye edilen hisse senetlerine olan talebi arttırdığını böylece o hisse senedinin getirisinin yükselmesine neden olduğunu kabul etmek gerekir.

Anomaliler

1

Geleneksel finans teorisi çerçevesinde yapılan çalışmalarda, Etkin Piyasa Hipotezi'nin geçerliliği test edilmiş ve araştırmalar sonucunda hisse senedi getirilerinde belirli dönemler ortalamadan sapma olduğu tespit edilmiş ve finans literatüründe bu sapmalar “anomali” olarak adlandırılmıştır

2

Tatiller veya haftanın belirli günleri gibi bazı dönemlerde, hisse senedi fiyatlarında görülen farklılaşmalara dönemsel anomali; belirli oranlardaki değişime göre hisse senedi getirilerinde görülen farklılaşmalara dönemsel olmayan (kesitsel) anomali; temel ve teknik analiz yöntemi ile yatırımcılar kazanç sağlayabiliyorsa, teknik anomali denilmektedir

3

Kahneman ve Tversky (1979)'un bilgiyi yorumlama ve karar almadaki bireysel farklılıkları ortaya koymasının ardından psikolojik faktörlerin yatırımcı kararları üzerindeki etkisinin analiz edilmeye başlanması ile birlikte, anomali olarak ifade edilen bu sapmaların açıklanması noktasında yeni bir pencere açılmıştır.

Tablo 1: Anomali Sınıflandırma Tablosu

Zamana Bağlı Anomaliler (Dönemsellik Etkileri)	Dönemsel Olmayan Anomaliler (Kesitsel Etkiler)	Teknik Anomaliler (Teknik Etkiler)
Günlere İlişkin Anomaliler *Gün İçi Etkisi *Haftanın Günü Etkisi *Uğursuz Cuma Etkisi Aylara İlişkin Anomaliler *Ocak Ayı Etkisi *Yıl Dönümü Etkisi *Ay İçi Etkisi *Ay Dönümü Etkisi Tatillere İlişkin Anomaliler *Tatil Etkisi Diğer Dönemlere İlişkin Anomaliler *Kazananlar-Kaybedenler Etkisi	*Firma Büyüklüğü Etkisi *Piyasa Değeri / Defter Değeri Oranı Etkisi *Fiyat / Kazanç Oranı Etkisi *Fiyat / Satış Oranı Etkisi *Fiyat/ Nakit Akım Oranı Etkisi *Temettü Verimi Etkisi *Önceki Getiri Etkisi	*Hareketli Ortalamalar *Destek ve Dirençler

Kaynak: (Turaboğlu ve Topaloğlu, 2017, s.218)

Rassal Yürüyüş

EPH rassal yürüyüş teorisinin bir uzantısıdır. Rassal yürüyüş teorisi fiyat değişimi için tek nedenin rassal bilgi olduğunu ifade etmektedir.

Bu nedenle yeni bir bilginin yokluğu halinde fiyatlarda bir değişim olması beklenemez. Bu durumda yarınki fiyatın en iyi olası tahmini bugünün fiyatı olacaktır.

Sonuç olarak olasılıklar madeni para ile yazı tura atımındaki gibi oluşacaktır. Bunun anlamı, spekülatif fiyatın bir sonraki hareketinin; önceki bütün hareket ve olaylardan bağımsız olmasıdır. Matematiğin dili ile ifade edecek olursak, bu fiyat hareketleri bağımsız ve özdeşçe dağılmış rassal değişkenlerin bir dizisini oluştururlar.

Yatırım Araçları Getiri Performansı

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BORSA 43,87%	USD 11,26%	BORSA 16,88%	USD 15,25%	ALTIN 20,61%	BORSA 30,90%	USD 16.05%
HAZİNE FAİZİ 2,39%	HAZİNE FAİZİ 0,28%	HAZİNE FAİZİ 1,41%	ALTIN 2,87%	USD 11,16%	ALTIN 7,95%	ALTIN 12.89%
MEVDUAT 1,64%	MEVDUAT 0,09%	USD 0,97%	MEVDUAT 0,82%	HAZİNE FAİZİ 1,54%	HAZİNE FAİZİ 1,32%	MEVDUAT -1.91
ALTIN -6,17%	ALTIN -16,49%	MEVDUAT 0,40%	HAZİNE FAİZİ 0,54%	MEVDUAT 1,17%	MEVDUAT 0,74%	HAZİNE FAİZİ -5.60%
USD -11,35%	BORSA -19,28%	ALTIN -2,92%	BORSA -23,10%	BORSA 0,38%	USD -3,29%	BORSA -32.32%
ENFLASYON 6,16%	ENFLASYON 7,40%	ENFLASYON 8,17%	ENFLASYON 8,81%	ENFLASYON 8,53%	ENFLASYON 11,92%	ENFLASYON 20.3%

Kantitatif Robo Traderlar

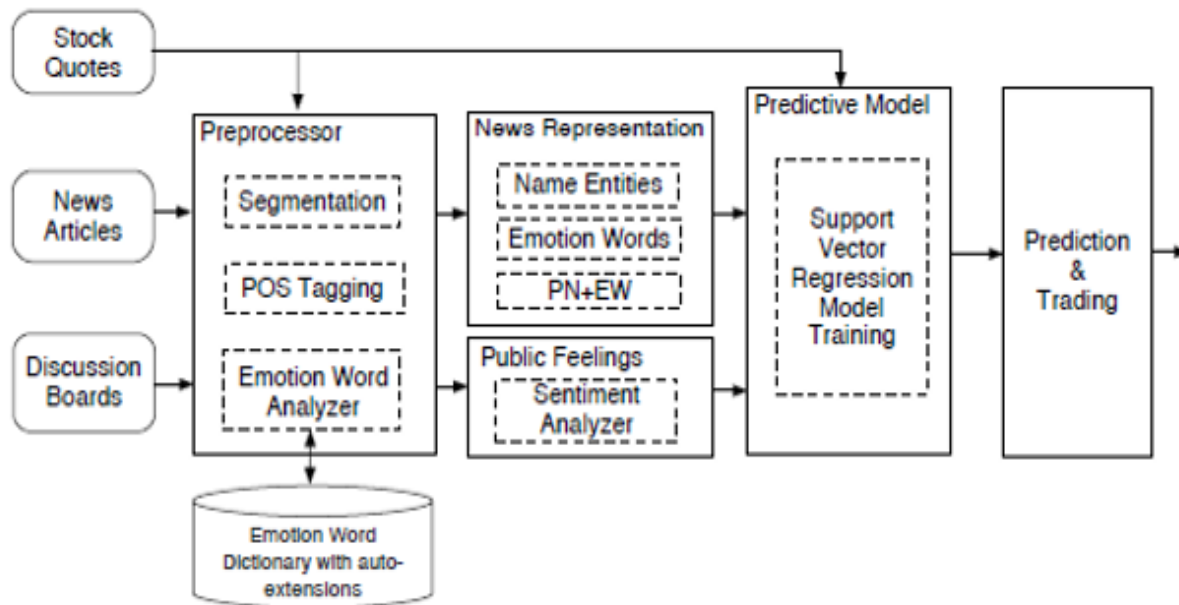

Figure 1: eMAQT: an eMedia-Aware Quantitative Trader.

Trading Platforms

Terminal, Mobile, Web products

Order and Risk Management

OMS and risk management systems for derivatives, FX and spot equity markets

HFT and Algorithmic Trading Products

HFT Solution

High performance HFT solution integrated with NASDAQ infrastructure

Content and Data Management

Data distribution infrastructure supported with BIG Data and CMS solutions

Data Mining

Machine Learning based analysis, alert and discovery systems

Robo-Advisory

Behavioral and portfolio analysis, realtime content and recommendations, hedge and decision support, auto trade products

Commodities

Analysis, Forecast, Risk Management and OTC platform

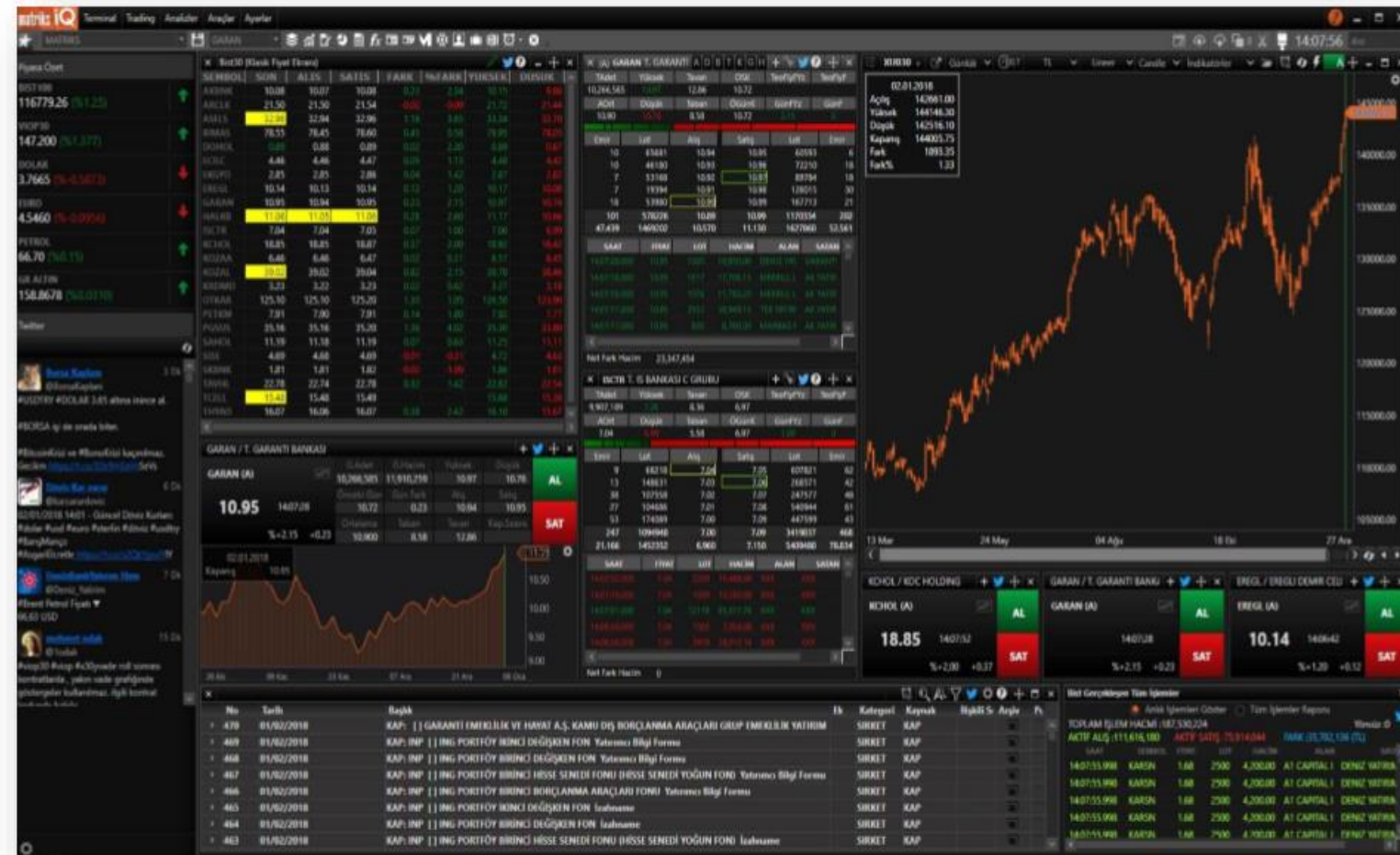
Financial Data, Analysis and Trading Platform

- Realtime content and recommendations
- Auto trade options with hedge and decision support
- Synthetic orders
- Portfolio optimization
- Growth rates and ratios
- Trend detection
- Pattern recognition
- Anomaly detection
- Pair trading signals

Financial Data, Analysis and Trading Platform

- New generation technologies
- Multi-thread environment
- Modular design
- Fast and reliable data access with Big Data system
- Fast trading option with Socket support
- FIX protocol support
- Advanced market data display and trading interfaces
- Full-fledged formula engine combining real-time data, historical data, excel functions and technical analysis' indicators
- Advanced alert options
- Synthetic order options with formula engine and alert systems
- Analysis supported with AI , machine learning and deep learning algorithms

Son Sözler...

Kurallar ve kurumlarla yönetilen bir toplumsal örgütlenme bilincine ulaşmak...

Kendine fren koymasını bilmek; bireyi, toplulukları ve toplumu ilke, kural ve kurumlarla yönetmek...

Ciddi fikirlerin yerine sloganları koymamak...

Verileri sorgulama eleklerinden geçirmek...

Ezberleri bozmamak; yani toplumun benimsediği, onayladığı, desteklediği sistemi sorgulamadan tutsak olmamak. Kaliteli fikirleri projelere dönüştürmek...Ve de reform fikrini besleyen bilgi ve uygulamaların metotlarını ihmal etmemek.

Mevlana'nın dediğini yapmak:” **İki yol var her insanın önünde / Kolayını arar gelenekte dininde / İçine yolculuk yaparsa eğer / Farklı yollar bulacaktır derinde...**” düşüncesini ciddiye almak. Hayatta eli boş dönülmeyen tek yolculuk, kendi içimize yaptığımız yolculuk olduğunu unutmamak!

Son Sözü...

Nedenleri ne olursa olsun, medya mensupları kalkınmanın temel ilkelerini ucuzlatan tutum ve davranışlardan yana durmamalı, sorunların tanımı ve alternatif çözümlerin üretilmesinde yasama, yürütme ve yargı yanında, “**algıyla yönetmenin**” öne çıktığı günümüz dünyasında “**medya etkisini**” gözden ırak tutmamalı.

Medya mensubunun temel sorumluluğu “**genel eğilimler ile ayrıntı bilgisi dengelerini**” kurmaktır. Talebi var diye toplumu sığlık ve ucuzluğun peşinde sürüklememelidir. Medya mensupları güçlerinin bilincinde olmalı...Sorumluluklarını unutmamalıdır.

BEYKENT
ÜNİVERSİTESİ

Teşekkür Ederim

Doç.Dr.Evren Bolgün
Ekotürk TV Program Yapımcısı